

Міністерство освіти і науки України
Міжнародний Інститут Інклюзії
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Ужгородський національний університет
Університет Коменського в Братиславі (Словаччина)
Аріельський Університет (Ізраїль)
Жешівський Університет (Польща)
Університет Альберти (Канада)
Університет ім. Грента МакЮена (Канада)
Університет Мінесоти (США)
Університет прикладних наук Сатакунту (Фінляндія)
ГО «СМАРТ- Персона»
ГО «Українська асоціація корекційних педагогів»
ГО «Асоціація сприяння розвитку безперервної освіти»

EDUCATION, SCIENCE AND CULTURE OF UKRAINE IN THE WORLD: MOBILITY, GLOBALIZATION, INCLUSION

**Збірник тез
учасників міжнародного стажування
в рамках
Міжнародного науково-практичного симпозиуму
ОСВІТА, НАУКА ТА КУЛЬТУРА
УКРАЇНИ В СВІТІ: МОБІЛЬНІСТЬ,
ГЛОБАЛІЗАЦІЯ, ІНКЛЮЗІЯ**

23-24 серпня 2022 року

Збірник тез Міжнародного науково-практичного симпозиуму «Освіта, наука та культура України в світі: мобільність, глобалізація, інклюзія», 23-24 серпня 2022 р. за заг. ред. З. П. Ленів. Львів, 2022. 389с.

© Автори тез, 2022

© Міжнародний інститут інклюзії, 2022

Редакційна колегія:

Nitza Davidovitch, Head of Education Department, Faculty of Social Sciences and Humanities, Head of Quality Assessment and Academic Instruction in Ariel University, Dr., Professor

Ruth Dorot, Lecturer in Art History at Ariel University, member of the Museums Council at the Ministry of Culture, PhD

Alica Vanchova, Director of the Institute of Special Education Study of Faculty of Education, Comenius University of Bratislava, Dr., Professor

Theresia Harcharikova, Head of the Department of Special Education of Faculty of Education, Comenius University of Bratislava, PhD

Михайло Нагорняк, директор Інституту післядипломної освіти та довузівської підготовки Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, доктор політичних наук, професор

Світлана Криштанович, професор кафедри педагогіки та психології Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського, доктор педагогічних наук, професор

Валентина Шпак, професор кафедри початкової освіти Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, доктор педагогічних наук, професор

Тамара Грубі, доцент кафедри практичної психології Інституту людини Київського університету імені Бориса Грінченка, кандидат психологічних наук

Зоряна Ленів, директор Міжнародного інституту інклюзії, доцент кафедри професійної освіти та інноваційних технологій Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, кандидат педагогічних наук, доцент

Вступне слово

Пилипенко Володимир Пилипович,

народний депутат Верховної Ради України 6, 7 скликань,

член правління Спілки Освітян України,

доцент кафедри міжнародних відносин

Львівського університету бізнесу і права,

кандидат юридичних наук

Триває відкрита збройна агресія російської федерації проти України. Загинули десятки тисяч українців, зруйновано безліч малих сіл та великих міст, завдано величезних матеріальних збитків державі та громадянам. Мільйони українців змушені були покинути свої домівки, рятуючи свої життя. Масштаби російської агресії співмірні з жахіттями Другої світової війни, а в дечому навіть і перевершують їх, а росіяни вчиняють небачені злочини на Українській землі.

Можемо констатувати, що поряд із воєнними злочинами та злочинами проти людяності, які вчиняють рашисти, світ зіткнувся з новим, небаченим до цього злочином – знищенням окремо взятої нації. Нації, як етносоціальної спільноти, об'єднаної власною самоназвою, мовою, історією, символами, географічним походженням, комплексом духовно-культурних і політичних цінностей, усвідомленням своєї ідентичності.

Ми свідомі того, що сьогодні йде не лише фізичне знищення українців – геноцид, коли вбивають, калічать лише за те, що ти українець, коли українських дітей насильно проти їхньої волі вивозять до росії та асимілюють.

Сьогодні, вкотре за декілька століть, відкрито і цілеспрямовано знищуються українська мова, історія, культура, духовні цінності, ідентичність. Заперечується автохтонна територія (батьківщина) українців. Ворог оспорує право української нації на самовизначення. Йде Націоцид.

Навольська Галина Іванівна,

Тернопільський національний педагогічний університет

імені Володимира Гнатюка,

доцент кафедри іноземних мов, кандидат педагогічних наук, доцент,

Тернопіль, Україна

Кашуба Олександра Михайлівна,

Тернопільський національний педагогічний університет

імені Володимира Гнатюка,

доцент кафедри іноземних мов, кандидат педагогічних наук, доцент,

Тернопіль, Україна

Кравчук Тетяна Олександрівна,

Тернопільський національний педагогічний університет

імені Володимира Гнатюка,

доцент кафедри іноземних мов, кандидат філологічних наук, доцент,

Тернопіль, Україна

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМИ MOODLE В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Анотація. У статті розглядаються особливості використання системи MOODLE в процесі вивчення іноземних мов. Окреслено можливості та обґрунтовано ефективність застосування цієї системи для дистанційного навчання в умовах воєнного стану.

Ключові слова: іноземна мова, MOODLE, дистанційне навчання, воєнний стан.

Abstract. The article examines the peculiarities of using the MOODLE system in the process of learning foreign languages. The possibilities of using this system for distance learning in martial law conditions are outlined and substantiated.

Key words: foreign language, MOODLE, distance learning, martial law.

Повномасштабне вторгнення Росії та введення воєнного стану в Україні стало новим викликом для всього суспільства і для освіти зокрема. Першочерговим завданням було не лише формування безпечного середовища для здобувачів освіти та педагогічних працівників, а й надання їм психологічної підтримки. Було ухвалено рішення про переведення закладів освіти на дистанційну форму навчання [2].

У період загострення пандемії COVID-19 ми вже застосовували і дистанційне, і змішане навчання. Безпекова ситуація в країні актуалізувала використання асинхронних форм роботи.

MOODLE – це система управління навчальним контентом, за допомогою якої можна створювати електронні навчальні курси і проводити як аудиторне (очне) навчання, так і навчання на відстані (заочне/дистанційне) [1].

Головною її метою було створення системи, в якій враховувалися б педагогічні аспекти, що базуються на основах пізнавальної психології, коли студент – це активний суб'єкт, який самостійно створює свою власну систему знань, користуючись доступними йому джерелами. При цьому роль викладача полягає, в основному, в мотивуванні й підтримці своїх підопічних шляхом підготовки завдань для самостійного опрацювання, оцінювання результатів їх виконання, коригування знань студентів [3, с. 6].

Важливою характеристикою проекту MOODLE є його вебсайт [1], який є централізованим джерелом відомостей про систему, а також місцем для дискусій та співпраці користувачів MOODLE.

Система MOODLE відповідає всім основним критеріям, що висувуються до систем електронного навчання: *функціональність* – наявність набору функцій різного рівня; *надійність* – зручність адміністрування та управління навчанням, простота оновлення контенту на базі існуючих шаблонів, захист користувачів від зовнішніх дій; *стабільність* – високий рівень стійкості роботи системи стосовно різних режимів роботи та активності користувачів; *вартість* – сама система безкоштовна, витрати на її впровадження, розробку курсів і супровід – мінімальні; *модульність* – наявність у навчальних курсах набору

блоків матеріалу, які можуть бути використані в інших курсах; наявність вбудованих засобів розробки та редагування навчального контенту, інтеграції різноманітних освітніх матеріалів різного призначення; система перевірки та оцінювання знань слухачів у режимі онлайн (тести, завдання, контроль активності на форумах); зручність і простота використання та навігації [3, с.7].

Хоча система безпосередньо не призначена для вивчення іноземних мов, але має всі інструменти для створення електронних освітніх ресурсів для їх навчання, яке може здійснюватися дистанційно.

Кафедра іноземних мов ТНПУ імені Володимира Гнатюка також використовує систему управління навчанням MOODLE задля розробки електронних навчальних курсів з іноземної мови. Нами розроблено понад 60 навчальних та корегувальних курсів різного рівня (англійська, німецька, латинська мови) [4]. Це цілісна навчальна система, заснована на використанні сучасних технологій електронного навчання, що забезпечує реалізацію індивідуальних навчальних траєкторій під безпосереднім керівництвом викладача. Кожен навчальний модуль включає в себе не тільки теоретичний матеріал, практичні завдання, тести, перелік самостійних робіт, посилання на Інтернет-портали, а й спроектовані навчальні аудіо та відеоматеріали. Це дає змогу викладачу створювати нові сценарії оволодіння знаннями, комбінуючи різні можливості платформи.

У використанні MOODLE для навчання іноземних мов є низка переваг для студентів: доступність навчання в будь-який час і в будь-якій країні, наявність комплекту необхідних навчальних матеріалів у сучасному електронному вигляді, об'єктивна і незалежна оцінка знань. Водночас незаперечними перевагами для викладачів є: вільний графік, можливість автоматизувати систему оцінки знань, використання сучасних мультимедійних технологій у навчальних матеріалах, синхронне та асинхронне спілкування студентів між собою та з викладачем. Крім того, використання мультимедіа в процесі викладання іноземних мов підвищує ефективність формування мовних та мовленнєвих компетентностей студентів завдяки впливу графічних і

вербальних стимулів, що сприяють конструюванню в них зорових та слухових видів сприйняття. Викладач може подати навчальних матеріал в абсолютно новій та ефективній формі. Зворотний зв'язок між викладачем і студентами реалізується під час аудиторної роботи (якщо є така можливість у студентів і викладача) або дистанційно (повідомлення, чати, блоги).

Наявність електронних навчальних курсів з іноземної мови на основі платформи MOODLE уможлиблює не лише створення в навчальному закладі сприятливого освітнього інформаційно-комунікативного середовища, а й реалізацію вимоги про безпечність, доступність, інклюзивність навчання.

Подальшу роботу з вдосконалення електронних курсів вбачаємо в збільшенні навчальних матеріалів, які містять рекомендації для самостійного опрацювання всіх тем дисципліни, зразки виконання вправ і завдань, збільшення тренувальних тестів та завдань для самоперевірки. Все це допоможе опанувати навчальні дисципліни тим студентам, які через воєнні дії змушені навчатися дистанційно. Загалом бачимо, що саме за допомогою MOODLE переважна більшість студентів змогли успішно завершити другий навчальний семестр 2021-2022 р.

Отже, MOODLE підтвердив свою ефективність і в часи пандемії COVID-19, і в умовах воєнного стану.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Офіційний сайт системи MOODLE. URL: <http://www.moodle.org>
2. Роз'яснення МОН щодо роботи закладів освіти у межах правового режиму воєнного стану. URL: <https://tnpu.edu.ua/news/6932/>
3. Триус Ю. В., Герасименко І. В., Франчук В. М. Система електронного навчання ВНЗ на базі MOODLE: методичний посібник / за ред. Ю. В. Триуса. Черкаси, 2012. 220 с.
4. Центр дистанційного навчання ТНПУ імені Володимира Гнатюка. URL: <http://elr.tnpu.edu.ua>